

De *Postryder* vershynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reklamen, per drukregel 25 centiemen.

De personen die van heden een abonnement aan den *Postryder* nemen voor het jaer 1866, zullen dit blad gratis ontvangen tot den eersten january aenstaende.

TONGEREN, DEN 18 NOVEMBER.

De Kamers zyn dan verleden dingsdag zamen gekomen en, zoo als het reeds aenkondigd was, de plechtigheid is afgeloopen zonder dat de Koning tegenwoordig was. Stellig is het dat Z. M. zich ontevreden toont over het hatelyk en partydig politiek zyners ministers; de kracht ontbreekt hem om te weerstaen, maer hy laet zelden de gelegenheid voorby gaen om te kennen te geven dat hy de eendragt en de verdraegzaamheid zou willen doen zegneralen boven den bekrompen geest van partysehap en tweedragt. Het is juist omdat hy den noodigen invloed niet meer bezit om zyne ministers te weerstaen dat hy zich van de hoofdstad verwydert op het oogenblik dat zyne tegenwoordigheid er vereischt is, en naer zyn landgoed van Ardennen trekt wanneer men hem in de Kamers verwacht.

De beide Kamers hebben zich dan vergaderd en ofschoon er tot heden weinig werk afgedaen is, kan men gemakkelyk voorzien welke strekking de zaken gedurende dezen zittyd zullen nemen. De benoeming van M. Bara als minister van justicie is niet van aerd om veel goeds te doen verwachten. Wy meenen uit goede bron te kunnen verzekeren dat de Koning alweer deze benoeming afkeurde, maer dat hy heeft moeten toegeven op het aendringen der partymannen die hem omringen en die hunnen wil boven dien des Konings doen zegneralen. Ziedaer dan den toestand. De verzwakte hand eens gryzaerds is onmagtig om met den besten wil zyne inzigten van eendragt en gematigheid te doen verzeentlyken, terwyl de vrymetselary van achter de gordyn hare bevelen aan het gouvernement voorschryft en doet volbrengen.

Wat mag men in zulke omstandigheden van het landsbestuer verwachten. Het liberael ministerie heeft sedert lang bewezen dat men van hetzelfde niets kan hoopen dan lage vervolgingen tegen godsdienst en kerk, lalle plageryen, en kleinzinnige dwingelandy. Men heeft sedert lang gezegd dat er geene gevaerlyker dwingelandy is dan degene die zich onder het masker der vryheid verbergt. In België is dit voorzeker het geval. Al wat men heeft kunnen uitenken om de katholyken te verpietteren is voor de baen gekomen; wet op de studiebeurzen, kieshervorming, wet op de

VAN PAESCHEN TOT SINKEN.

EENE DUTSCHE DORPSGESCHIEDENIS.

(Vervolg en einde.)

De meisjes krompen in een van schrik. Vrees niet, zeide Rosemarie, hy heeft u allen immer lief gehad. Door hare tranen heen schitterde eene hemelsche vreugde, over dit eerbetoen aan haer lief, ongelukkig kind.

Zoodra men in den optocht het dorp weder achter zich zag, vlogen de hoeden in de lucht en begonnen de knapen te juichen; de vreugde liet zich nu niet meer belwingen. Al spoedig bewogen de paren zich dansende door de ruime, als zoodanig ten minste ingerichte danszael en in de korte oogeblikken dat men zich van den dans afkoelde, werden de gebeurtenissen der laatste dagen aan de bewoners der andere dorpen medegedeeld. De moeders zaten onder de dansende en dronken het vrybier dat hun door de knapen werd aengeboden. De mannen zaten echter aan tafels buiten de zael en verhaelden elkander by de kruik allerhande geschiedenissen van den ouderen en nieuweren tyd. Nergens was echter eene speelkaert te bespeuren en ook geen enkele beschonkene werd er gezien.

Toen de vreugde ten toppunt was gestegen, verscheen de gerechtsbode onder de vroyke menigte en verbaelde, dat hy een bevelschrift naer het dorp had moeten brengen, waarby alle met verlof te huis zynde soldaten werden opgeroepen, terwyl er voor eik hanner nog een byzonder schryven was bygevoegd. Het leger zou mobiel verklaerd worden, want men verwachtte oorlog; dit bevel bracht eene groote ontzetting

kerkfabryken, schending der kerkhoven en dat alles onder het masker der onpartydigheid en der regtvaerdigheid! Vraegt eens aen die groote liberale bazen of zy tegen den godsdienst zyn? Foei dan, zy zyn de eerste voorstaenders van kerk en kluis; zy verleenem immers subsidiën om kerken te bouwen, zy betalen jaerwedden aan de pastoors. Dat is waer, en dat is juist het masker waarmede de dwingelandy zich dekt om niet door het katholyk België omvergeworpen te worden.

Men weet tot welke geweldderyen, tot welke gewentens verdrukking men onder het liberater beheer gekomen is. De benoeming van M. Bara als minister van justicie zal dien toestand nog verergeren. De nieuwe minister inderdaed is de hevigste schreeuwer, de oplopendste kop dien de liberalen onder hunne mannen der Kamer tellen. Of zyne tegenwoordigheid in het ministerie veel kracht aen het liberael bestuer zal byzetten daer aen twyfen wy sterk; zelfs zouden wy durven voorspellen dat de overdrevenheid zyners denkwyze meer kwaed als goed aen het ministerie zal doen. Doch ondertusschen kan men zich niet ontveinzen dat de benoeming van M. Bara als minister, klaer en duidelyk te kennen geeft dat het liberael ministerie van zin is eenen nieuwen en hevigen oorlog tegen de katholyke opinie te ondernemen. Wy wenschen ons te vergissen, maer wy zouden wel durven voorzeggen dat onze vooruitzichten zich zonder uitstel zullen verzeentlyken.

De benoeming van M. Bara.

De benoeming van M. Bara tot minister van justicie, heeft in België een diepen indruk gemaekt, zoowel by de liberalen, als de doktrinaers als by de katholyken.

De eersten en laetsten, de liberalen en katholyken, verklaren zich openlyk tegen die benoeming; de doctinaers juichen ze toe, omdat de party welke tegenwoordig aen de budget-schotel zit, er andermaal door versterkt wordt en de hoop bekamt, tot nader order, er aen te blyven.

Het misnoegen der liberalen en katholyken is even duidelyk. M. Bara is de personifikatie tegen alle vooruitgang, tegen de wezenlyke vryheid, en volgens het hart der doktrinaers is zyne spreuk: haet aen den priester!

Vandaer dat de benoeming van M. Bara een geheel program is; zy vervangt de troonrede en zelfs is zy spreker en duidelyker, want eene troonrede is een stuk bleeke en kleurlooze proza, waerin men de scherpe waarheid zooveel mogelyk onder het fluweel verbergt; waerin men wywater werpt zoowel links als regts.

De benoeming van M. Bara zegt ons inte-

onder de aenwezenden te weeg en gold menigeen onder de dansers

Men had wel in de nieuwbladen gelezen van den bedenkyken toestand waerin Duitschland verkeerde tegenover de mogendheden die het trachten te verdederen, doch door de opvolging der jongste gewichtige gebeurtenissen in het dorp, haalden ze er niet zoo byzonder acht op geslagen en nu stond men op eenmaal zoo onverwacht te midden der politieke aengelegheden.

De dans werd langzamerhand gestaekt en men kwam in eenen kring te zamen.

Menigeen sprak zyne vermoedens, zyne hoop, of zyne vrees uit, doch menigeen ook toonde zich vol moed en blydschap over hetgeen op handen was.

Barthel gaet nu niet mede, zeide de kuiper wien het bevel ook gold; hy heeft den kogel die een vyand treffen moest, in zyne eigene borst geschoten.

Wil ik in Barthel's plaats met u ten oorlog trekken? riep Wather plotseling in de overmaat van zyn geluk. Men heeft my vry gelaten, om der wille van myne arme moeder, doch dit is nu geene reden meer, want Rosa trekt zich haer en ook de oude Rosemarie aen.

Een kreet van verbaring ging onder de aenwezenden op en de meisjes snelden naer Rosa toe, om haer met het voorstel van Wather bekend te maken; Rosa werd doodsbleek en stiet een gil uit van schrik. Wather begaf zich by haer.

Lief meisje, zeide hy, gy en niemand anders zult in deze zaak beslissen. Zyt gy dan niet myne edele grootmoedige Rosalie? Geloof

gendeel duidelyk, dat de Kroon het nog altyd eens is met het ministerie dat zynen geest wil handhaeven, zyne ontwerpen en inzichten wil doordryven — dat zy kortom geen aendacht wil geven op de reklamen, die zoowel de liberalen als katholyken doen hooren. (Handelsblad.)

Het studenten kongres heeft zoowel buiten als binnen het land, een droevigen en pynlyken indruk gemaekt. Het zal niet weinig bygebragt hebben om onze belgische jongheid in de oogen der vreemden te verlagen. Ziehier hoe een liberael blad *l'International*, dat te Londen gedrukt wordt, er over denkt:

« 't Geen het merkwaardigste of liever het pynlykste is, indien men de dagbladen van het land gelooven moet, is de handelwys der belgische studenten, die zich het razendigt getoond hebben voor die leerstelsels welke men niet meer ontmoet dan in de galeijen der misdaed, of in de hollen van onwetendheid en van het *krupuel*. Men zegt dat onder dit oogpunt de jonge Belgen de stoutmoedigste deutsche droomers overtreffen. »

Toestand der stad Tongeren.

In zyne zitting van verleden donderdag heeft de gemeente-raed mededeeling ontvangen van het verslag over den toestand der stad Tongeren opgemaekt door het collegie van burgemeester en schepenen der stad Tongeren in uitvoering van art. 70 der gemeente-wet.

In 1864 hebben in Tongeren 223 geboortens plaats gehad waer van 115 jongens en 108 meisjes. Hierin zyn begrepen 17 doodgeborenen. Het getal der overledenen gedurende hetzelfde jaer beloopt 230 waeronder 129 van het mannelyk en 101 van het vrouweyk geslacht. In hetzelfde jaer hebben er 49 huwelyken plaats gehad.

De bevolking der stad beliep op den 31 december 7216 inwoners te weten 3413 van het mannelyk en 3803 van het vrouweyk geslacht. Men ziet dat het getal der vrouwen van 390 datgene der mannen te boven gaet.

Uit de officiële optellingen der bevolking die op verschillige tydstoppen gedaen zyn, blykt dat de bevolking der stad

In 1801 beliep	2973 inwoners.
1806	» 3712 »
1811	» 3668 »
1820	» 4353 »
1829	» 4888 »
1847	» 6386 »
1856	» 6858 »

De kieslysten bevatten 244 kiezers voor de Kamers, 258 voor den provincialen raed en 351 voor de gemeente.

Het getal der burgers die de vereichte hoedanigheden bezitten om het ambt van juré te vervullen beloopt 72.

het, myne woorden zyn niet in overyling, of uit lichtzinnigheid gesproken, maer ze komen uit den grond van myn hart. Verder vervolgde hy, toen zy begon te weenen: Eerst dan ben ik uwer waerdig, als ik den moed zal getoond hebben om u te verdedigen tot in den dood. Uwe beste bescherming blyft echter immer uw vaderland. Zeg niet dat 't gevaer nog ver af is; het zou al zeer spoedig kunnen nadieren als allen er zoo over dachten. Elkeen die er zich krachtig toe voelt, moet tot de verdediging van zyn vaderland bereid zyn. En moet ook ik het dan niet wezen? Voornamelyk nu, daer ik het schoonste en hoogste geluk voor my op aerde bezit, dat ik u uit de hand des vaderlands ontvang heb? O, Rosa, laet my in de vreugde myns harten ten stryde trekken voor myn nu dubbel geliefd vaderland!

Rosa schudde haer hoofdje. — Ach verlaat my niet, zeide zy, want ik verging van verdriet, als u in den oorlog iets overkwam!

— Hoer nog even, zeide Walthel. Een arm die voor het vaderland stryden moest, heeft zich zelf, door ongelukkige hartstochten gedreven, vernietigd, en deze heeft zich met ons noodlot verbonden. De ongelukkige Barthel beminde u en haette my, deze liefde en deze haet hebben hem tot eenen zelfmoord gebracht. Zoudt ook gy het nu niet betamelyk vinden, om daer voor een klein zoen-offer te brengen! O, laet my het duistere punt uitwisschen dat zich in ons beider leven heeft ingevlochten. Hoe onschuldig wy ook zyn, hangt er toch een sombere sluier over onze betrekking tot elkander. Sta my toe, riep hy met verhoogde stem, sta my toe aen

De stads rekening voor het jaer 1864 is vastgesteld als volgt:

In ontvangsten. fr. 179379,63
In uitgaven. 176214,69

Overschot fr. 3164,94

Het getal der oude mannen en vrouwen, zieken, weeskinderen, vondelingen enz. die in het hospitaal onderhouden worden beloopt 167.

Het gedeelte der nieuwe gebouwen van het hospitaal waer van de ophouwing in 1864, openbaer uitgegeven was voor de som van 49910 fr. is byna voltrokken en zal in het begin van het aenstaende jaer tot zyne bestemming kunnen gebruikt worden.

Aen de armen der stad heeft het bestuer van weldadigheid gedurende het jaer 1864 uitgedeeld 12,108 fr. in geld en 24045 kilos roggebrood. 590 huisgezinnen hebben deel genomen aen deze uitdeelingen. Deze huisgezinnen tellen te zamen 1989 zielen. 349 kinderen die de kosteloze scholen bywoonen hebben kleedingstukken ontvangen; deze onkosten hebben bedragen de som van fr. 2486,63.

Het genootschap van den H. Vincentius-à-Paulo heeft sedert den 1° january uitgedeeld: 2040,60 in geld; 92 hemden, 55 broeken, 60 juipen, 19 jakken, 70 vrouweklederen, 16 beddakens, 12 strooizakken, 28 chabrakken, 6 beddelakens, 2 chalen, 20 paren zokken, 4 kieleen, 14 bloesen.

Ten einde zoo veel mogelyk by de arme lieden de zorg der goede orde, der spaerzaamheid en der reinheid uit te breiden, heeft het bestuer van weldadigheid besloten van jaerlyks pryzen uit te deelen aan degenen die zullen voldoen hebben aen de voorgeschreven voorwaarden. Deze pryzen zullen bestaan in geld, livretten op de spaerkas of kleedingstukken,

Landbouw.

een geueve scheikundige van Engeland, M. Liebig, heeft uitgecyferd dat de riolen of afloopen der straten van Londen jaerlyks voor 62 millioenen meststoffen wegspoelen in de wateren der Tamise. En op deze berekening heeft zich eene maetschappij opgedaen, voorzien van een kapitaal van 52 millioenen, om die verlorengaende kostbaarheden ten outte te brengen door de vruchtbaermaking en bebouwing van 7 duizend roeden grond, gelegen langs de zee van den noorder kant.

Zulke ondernemingen vangt men in Engeland aen, zonder dat het gouvernement er tuschen komt, met de eenten van Jan en alleman tot profyt van eenige byzondere pluimstrykers der ministers.

Daerenboven beweren wy, zonder overdreven te zyn, dat in ieder onzer dorpen voor duizend en duizend franken verstoffen verloren gaen, die onzo akkers eens zoo ryk aen vruchten zouden maken, wierden dezelve te pas gebracht. Dit verlies komt over 't algemeen voort om dat het kostbaerste gedeelte van het mest wegvloekt met het overvloedig regenwater der daken, welk me-

myne broeders te toonen, dat geene zelfzucht myne borst vervult en laet my de hoogste plichten met hen volbrengen. God zal ons doen weerkleeren en dan zal men u wellicht om uwen echtgenoot benden!

Rosa zonk aen zyne borst en zeide: Ik weet wel dat wat gy doen wilt, rechtvaardig is; doch ik ben slechts een zwak meisje.

— Zie op andere meisjes, Rosa, die ook de geliefte van haer hart moeten zien ten oorlog gaen. Wilt gy u dan niet even krachtig toonen als zy?

— Ja ik wil het! zeide het meisje en zag met een vasten blik naer haren geliefde op.

Alle anderen drongen zich rondom het paar, en wilden bet op de handen dragen, om de edele gevoelens die het bezielde. Ook aen de mannen die buiten de dansplaats gezeten waren, werd Walthel's besluit bekend gemaekt. De nieuwe dorpsrechter Lange stond toen langzaam op en begaf zich in de zael.

— Kom eens hier, Walthel zeide hy, ik heb daer gehoord dat gy in dienst wilt gaen.

— Zoo is 't, heer schout, zeide Walthel bescheiden. Morgen vroeg zal ik my gaen aenmelden.

— Dat is een zeer edel besluit, zeide de rechter; doch ik zal u maer ronduit zeggen, dat gy niet van ons weg moogt gaen, want wy hebben u hier noodig. — Toen Walthel hem hierop ongelooftig aanzag, ging hy voort: — Ja wel myn vriend, hebben wy u noodig, want gy moet dorpsrechter worden. Gisteren hebben wy er in den gemeenteraad al over gesproken. Voor mynen leeftyd is die post te zwaar, doch ik zal hem behouden tot dat gy u hier gevestigd hebt.